

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 8Csp/123/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8418201751
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Salajová
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2020:8418201751.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudkyňou JUDr. Zuzanou Salajovou v spore žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava-Petržalka, IČO: 35 724 803, právne zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, proti žalovanej A. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom Ž. XXX/XX, XXX XXX I., o zaplatenie 380,08 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 81,89 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo 17,95 eur od 19. 08. 2015 do zaplatenia, vo výške 5,05 % ročne zo sumy 21,61 eur od 19. 09. 2015 do zaplatenia, vo výške 5,05 % ročne zo sumy 27,94 eur od 20. 10. 2015 do zaplatenia, vo výške 5,05 % ročne zo sumy 14,39 eur od 19. 11. 2015 do zaplatenia, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobu vo zvyšnej časti o zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 148,19 eur a v sume 150 eur z a m i e t a .

III. Žalovanej náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde 01. 08. 2018 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 380,08 eur s príslušným úrokom z omeškania a náhradu trov konania.

2. Podanie žaloby odôvodnil tým, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s., ako postupca na strane jednej (ďalej právny predchodca žalobcu) a žalobca ako postupník na strane druhej, uzavreli zmluvu o postúpení pohľadávok 21. 06. 2017, predmetom ktorej bol odplatný prevod pohľadávok na žalobcu, vrátane pohľadávky voči žalovanej. Postupca uzatvoril so žalovanou 23. 06. 2015 Zmluvu o poskytovaní verejných služieb - balík služieb Č.. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej bola žalovanej poskytnutá aktivovaná užívateľská SIM karta s prideleným telefónnym číslom XXXX XXX XXX. Žalovaná sa zaviazala riadne odoberať služby a platiť za ne riadne a včas poplatky dohodnuté v Zmluve a v aktuálnom Cenníku. Žalovaná si nespĺnila svoju povinnosť zo zmluvy a nezaplatila vystavené faktúry za poskytnuté služby. Vznikol jej tak dlh na telekomunikačných službách vo výške 81,89 eur. Na zabezpečenie uvedenej povinnosti bola dojednaná v súlade s § 544 až 545a Občianskeho zákonníka zmluvná pokuta s klesajúcou výškou podľa dĺžky trvania plnenia zmluvy, pričom jej základ pri uzavretí Zmluvy bol dojednaný vo výške 180 eur a 150 eur. Žalovaná porušila svoju zmluvnú povinnosť platiť za poskytnuté služby riadne a včas v dôsledku čoho vznikol žalobcovi nárok na uplatnenie zmluvnej pokuty. Zmluvná pokuta bola v zmysle Dodatku vypočítaná regresívnym spôsobom so zohľadnením počtu dní, ktoré uplynuli z doby viazanosti (konkrétny počet dní, po koľkých bolo poskytovanie služieb

bolo prerušené a výpočet zmluvnej pokuty žalobca v žalobe neuviedol) a žalobca si uplatnil zmluvnú pokutu v celkovej výške 298,19 eur.

3. Žalovaná sa k podanej žalobe nevyjadрила.

4. V danom prípade je predmetom konania zaplatenie sumy 380,08 eur s prísl. S poukazom k uvedenému súd 23. 01. 2020 v súlade s § 297 a § 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku vyhlásil v danej veci rozsudok bez nariadenia pojednávania. Oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku bolo uverejnené na úradnej tabuli tunajšieho súdu 17. 12. 2020.

5. Podľa § 297 Civilného sporového poriadku, súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak

a) sa vo veci rozhoduje rozsudkom pre zmeškanie v prospech spotrebiteľa,

b) ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

Podľa § 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku, vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Ak o to strana požiada, súd jej oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami.

6. Keďže boli splnené zákonné podmienky, súd v danej právnej veci rozhodol bez nariadenia pojednávania.

7. Súd sa oboznámil so žalobou a jeho prílohami, Všeobecnými podmienkami poskytovania verejnej telefónnej služby, Zmluvou o poskytovaní verejných služieb - balík služieb, Cenníkom služieb žalobcu, faktúrami č. 5776182893, č. 677132401, č. 2778080305, č. 6779025444, č. 3779971742, č. 7785472891 a č. 17863988396 a zistil nasledovný skutkový stav:

8. Žalobca a žalovaná uzavreli 23. 06. 2015 Zmluvu o poskytovaní verejných služieb - balík služieb č. 2512244301. Zo Zmluvy o poskytovaní verejných služieb vyplýva, že právny predchodca žalobcu Slovak Telekom, a. s. poskytol žalovanej program služieb satelitnej televízie MAGIO - Balík Magio Televízia L. Žalovaná k tejto službe obdržala satelitnú anténu, MAGIO Box, kartu k Magio Boxu, diaľkový ovládač a príslušenstvo. Žalovaná sa zaviazala využívať služby káblovej alebo satelitnej televízie poskytované právnym predchodcom žalobcu po dobu 30 mesiacov a platiť za ne. V Zmluve bola dohodnutá zmluvná pokuta v Tabuľke č. 1 Zmluvy, za porušenie záväzku viazanosti a to v sume 180 eur jednorazovo a tiež v Podmienkach pre poskytovanie Služieb televízie čl. 2, sa účastník zaväzuje zaplatiť Podniku jednorazovú zmluvnú pokutu za nevrátenie, stratu, poškodenie alebo odcudzenie prenajatého Magio Boxu vo výške 150 eur (DPH sa neuplatňuje) a nevrátenie, stratu, poškodenie alebo odcudzenie diaľkového ovládača vo výške 16,77 eur (DPH sa neuplatňuje) alebo príslušenstva (HDMI kábel alebo SCART kábel) vo výške 10 eur (DPH sa neuplatňuje).

9. Podľa čl. 2 písm. a) Podmienok pre poskytovanie Služieb televízie; Podnik a účastník sa dohodli, že porušením záväzku viazanosti vznikne Podniku voči účastníkovi právo na zaplatenie vyúčtovanie zmluvnej pokuty. Zmluvná pokuta okrem sankčnej a prevenčnej funkcie, predstavuje aj paušalizovanú náhradu škody spôsobenej Podniku v dôsledku porušenia záväzku viazanosti na benefity, ktoré Podnik poskytol Účastníkovi na základe tejto o balíku. Benefity sa rozumie súčet všetkých zliav zo štandardných poplatkov za zariadenie a poskytovanie služieb (vrátane Doplnkových služieb) podľa Cenníka (rozhodujúce sú ceny bez viazanosti), zľava z ceny KZ, ktorá predstavuje rozdiel medzi neakciovou cenou a akciovou kúpnou cenou, ak bolo Účastníkovi na základe tejto Zmluvy o balíku poskytnuté. Benefity poskytnuté Účastníkovi na základe tejto Zmluvy o balíku sú uvedené v tabuľke č. 1a v časti podmienky akcie pre poskytovanie služby, prípadne v Akciovom cenníku. Základom pre výpočet zmluvnej pokuty za porušenie záväzku viazanosti každej jednotlivkej služby, ktorá zohľadňuje Benefity poskytnuté Účastníkovi podľa tejto Zmluvy o balíku, je súčet základu pre výpočet zmluvnej pokuty vo vzťahu k Službe a tých KZ, ktoré boli Účastníkovi poskytnuté výlučne vo vzťahu k tejto službe a to vo výške uvedenej v tabuľke č. 1 (ďalej Základ pre výpočet).

Písm. b) Vyúčtovaná suma zmluvnej pokuty bude vypočítaná podľa nižšie uvedeného vzorca, ktorý vyjadruje denné klesanie zo Základu pre výpočet počas plynutia doby viazanosti až do dňa ukončenia Zmluvy alebo prerušenia poskytovania Služieb v dôsledku porušenia záväzku viazanosti :

Vyúčtovaná suma zmluvnej pokuty = základ pre výpočet ZP - (celé dni uplynuté z doby viazanosti/celkový počet dní doby viazanosti * Základ pre výpočet zmluvnej pokuty).

Písm. c) Zmluvná pokuta je splatná v lehote uvedenej na faktúre, ktorou je Účastníkovi vyúčtovaná.

10. Žalobca vystavil žalovanej za poskytnuté služby faktúru č. 5776182893 vo výške 54,55 eur, č. 6777132401 vo výške 22,94 eur, č. 2778080305 vo výške 46,40 eur, č. 677902544 vo výške 32,93 eur, č. 3779971742 vo výške 14,39 eur, č. 7785472891 vo výške 148,19 eur (zmluvná pokuta) a č. 1786398839 vo výške 150 eur (zmluvná pokuta).

11. V zmysle Zmluvy Tabuľka č. 1, bol mesačný poplatok pri zvolenom programe „Balík Magio Televízia L“ bol vo výške 15 eur mesačne/vopred.

12. Podľa § 489 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej Občiansky zákonník), záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa § 491 ods. 1 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú najmä zo zmlúv týmto zákonom výslovne upravených; môžu však vznikať aj z iných zmlúv v zákone neupravených (§ 51) a zo zmiešaných zmlúv obsahujúcich prvky rôznych zmlúv.

13. Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov, zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná; to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupových bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojsť len v písomnej forme.

Podľa § 43 ods. 1 písm. a) zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov, podnik má právo na úhradu za poskytnutú verejnú službu.

Podľa § 43 ods. 12 písm. a), b) zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov, účastník je povinný používať verejnú službu v súlade s týmto zákonom a so zmluvou o poskytovaní verejných služieb, platiť za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry.

14. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej neprijateľná podmienka). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa

nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 10, Občianskeho zákonníka neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

Podľa § 544 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

15. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

16. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

17. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorý vo svojom § 3 stanovuje, že výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

18. Vykonaným dokazovaním bolo nepochybne preukázané, že medzi žalobcom a žalovanou bola 23. 06. 2015 uzatvorená v zmysle Zákona o elektronických komunikáciách, zmluva o poskytovaní verejných služieb s tým, že časť jej obsahu bola určená odkazom na všeobecné podmienky, cenník žalobcu a žalobca vystavil žalovanej vyššie uvedené faktúry.

19. Predmetnú zmluvu, vrátane jej dodatku, je potrebné považovať aj za spotrebiteľskú zmluvu a je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, nakoľko ide o zmluvu, ktorú uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy bol daný vopred bez možnosti žalovanej privodiť akúkoľvek zmenu.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky

zákoník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmlúvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa (zákona NR SR č. 250/2007 Z. z.), ktorý v § 3 ods. 3 ustanovuje, že každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmlúvách. Tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou

20. Na základe vykonaného dokazovania mal súd ďalej za preukázané, že žalovaná neuhradil faktúry za služby, ktoré jej žalobca poskytol. Faktúrou č. 6777132401 bola vyúčtovaná suma 22,94 eur, z ktorej si žalobca uplatnil sumu 17,95 eur, fč. 72778080305 bola vyúčtovaná suma 46,40 eur z tejto si uplatnil sumu 21,61 eur, fč. 6779025444 uplatnil sumu 27,94 eur, fč. 3779971742 si uplatnil sumu 14,39 eur.

21. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané a nesporné, že žalobca uzavrel so žalovanou zmluvu o poskytovaní verejných služieb, na základe ktorej boli žalovanej poskytované dohodnuté služby cenu služieb, ktoré žalovaná úplne neuhradila. Súd preto dospel k záveru, že nárok žalobcu na zaplatenie ceny za poskytnuté elektronické telekomunikačné služby vo výške 81,89 eur je opodstatnený, preto v časti o zaplatenie sumy 81,89 eur žalobe vyhovel.

22. Žalovanú súd zaviazal aj k zaplateniu zákonných úrokov z omeškania z jednotlivých dlžných súm, a to vo výške 5,05 % ročne zo 17,95 eur od 19. 08. 2015 do zaplatenia, vo výške 5,05 % ročne zo sumy 21,61 eur od 19. 09. 2015 do zaplatenia, vo výške 5,05 % ročne zo sumy 27,94 eur od 20. 10. 2015 do zaplatenia, vo výške 5,05 % ročne zo sumy 14,39 eur od 19. 11. 2015 do zaplatenia, nakoľko k uvedeným dňom bola žalovaná preukázateľne v omeškani, keďže splatnosť faktúr, ktorými bola celá poskytnutých služieb vyúčtovaná, nastala pre uvedeným dňom. Ku dňom omeškania bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky vo výške 0,05 % p. a., resp. 0% a úrok z omeškania tak v súlade s § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom v čase omeškania, predstavuje výšku 5,05 % ročne, resp. 5 % ročne.

23. Ďalším žalobcom uplatneným nárokom je nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 150 eur a vo výške 148,19 eur.

24. Zmluvné strany si môžu pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti dohodnúť zmluvnú pokutu. Strana, ktorá zmluvnú pokutu požaduje, však musí v právnom úkone, ktorým túto zmluvnú pokutu žiada, uviesť určite a zrozumiteľne za ktoré konkrétne porušenie zmluvných povinností si zmluvnú pokutu uplatňuje a určite, zrozumiteľne a jasne uviesť spôsob jej prípadného vyčíslenia. Súd nijako nespochybňuje význam zmluvnej pokuty. Pokiaľ ide však o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstojí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy.

Zmluvná pokuta je jedným z právnych prostriedkov zabezpečenia záväzku. Má funkciu sankčnú, preventívnu a uhradzovaciú. Sankčný charakter zmluvnej pokuty znamená najmä, že postihuje toho účastníka, ktorý poruší zmluvnú povinnosť nepriaznivým následkom a to podobe vzniku ďalšej povinnosti zaplatiť peňažnú čiastku v dohodnutej výške. Občiansky zákoník neobsahuje úpravu o výške zmluvnej pokuty a ani o spôsobe jej určenia. Výška zmluvnej pokuty, ale musí spĺňať kritérium primeranosti (cit. ust. § 53 ods. 4 písm. k).

Súd nijako nespochybňuje význam zmluvnej pokuty. Sankcia (zmluvná pokuta) musí však byť primeraná vo vzťahu k porušenej povinnosti, najmä vo vzťahu k dôsledkom, aké toto porušenie má pre dodávateľa.

Týmto dôsledkom musí byť primeraná zmluvná pokuta, ktorá plní funkciu peňažnej náhrady pre dodávateľa za riziko, ktoré znáša v dôsledku nesplnenia povinnosti.

25. Sankcia spočívajúca v degresívnej zmluvnej pokute vždy musí zodpovedať nielen času a rozsahu porušenej povinnosti, ale aj charakteru porušenia povinnosti a závažnosti porušenej povinnosti a zároveň sa odvíjať aj od skutočnej a reálnej ujmy, ktorá porušením povinnosti vznikne. Sankcia dohodnutá počas celej platnosti zmluvy a jej hrozby nesmie byť v žiadnom jej štádiu zjavne neprimeraná a prípadným nárokom na sankciu nemôže vzniknúť bezdôvodné obohatenie. Uvedené platí aj preto, že neposkytnutím služby v určitom rozsahu dôjde aj k úsporám na strane poskytovateľa služby (ten ušetrí v rozsahu následného zníženého objemu dát a pod.), teda zmluvná pokuta nemôže nahrádzať jeho očakávané príjmy. Takáto zmluvná pokuta zároveň nesmie slúžiť ako jediný nástroj a prostriedok na neprimerané zabezpečenie prípadných benefitov a výhod, ktoré v istých prípadoch javia výrazné znaky potenciality, porovnávajúc v konkrétnom časovom úseku ofenzívnu obchodnú politiku iných telekomunikačných operátorov.

Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24. 02. 2011, IV.ÚS 55/2011-19).

26. Žalobca si uplatnil nárok na zmluvnú pokutu z dôvodu porušenia záväzku viazanosti žalovanej. Dané vyplýva priamo zo žaloby, v ktorej žalobca uviedol výpočet uplatnenej zmluvnej pokuty.

Nárok na zmluvnú pokutu si žalobca uplatnil v zmysle zmluvných dojednaní obsiahnutých v zmluve, a to v tabuľke č. 1 - zmluvná pokuta za porušenie záväzku viazanosti jednorázovo 180 eur a v bode 2 Podmienok pre poskytovanie služieb televízie - jednorázová zmluvná pokuta za nevrátenie, stratu, poškodenie alebo odcudzenie prenajatého Magio boxu vo výške 150 eur.

27. Tak, ako bolo dohodnuté znenie zmluvnej pokuty, vôbec nerozlišuje závažnosť porušenia tej ktorej zmluvnej povinnosti a z tohto hľadiska aj primeranosť zmluvnej pokuty k porušeniu tej ktorej zmluvnej povinnosti. Nerozlíšenie medzi porušením zmluvnej povinnosti a výškou pokuty znamená neurčitosť dohody o zmluvnej pokute. Takúto neurčitosť znamená aj nejednoznačnosť vyjadrenia toho, ktoré porušenie zmluvnej povinnosti znamená nárok na zmluvnú pokutu v uvedenej výške.

Znenie dohody o zmluvnej pokute akoby naznačovalo, že existuje závažné porušenie a menej závažné porušenie zmluvných povinností, pričom ale nie je rozlíšené, v akej výške sa bude nárokovať zmluvná pokuta za to ktoré porušenie zmluvných povinností. Súd má za to, že v danej veci dohoda o zmluvnej pokute je pre neurčitosť neplatná.

Navyše uplatnenie práva na zmluvnú pokutu ako právny úkon, ak má byť relevantný, musí zodpovedať kritériám, ktoré právna norma vyžaduje pre platný právny úkon. Uplatnenie práva na zmluvnú pokutu musí byť realizované určito a zrozumiteľne tak, že subjekt uplatňujúci právo na zmluvnú pokutu musí definovať, ktoré konkrétne porušenie zmluvných povinností sankcionuje a predovšetkým musí preukázať aj to, že k porušeniu zmluvných povinností skutočne došlo. Žalobca v danej veci súdu nepredložil žiadny dôkazný prostriedok, z ktorého by vyplynulo, že zmluvný vzťah medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom bol ukončený z dôvodov na strane odporcu. Pri nepreukázaní tohto základného predpokladu nezostávalo iné než hodnotiť nárok navrhovateľa v časti súm uplatnených ako zmluvné pokuty, za nedôvodný. V tejto časti súd je toho názoru, že navrhovateľ dôkazné bremeno neuniesol.

Súčasne súd tu udáva, že žalobca svoje právo na zmluvnú pokutu odvíja od Zmluvy, ktorá patrí k spotrebiteľským zmluvám v zmysle ustanovenia §52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Tieto zmluvy sú uzatvárané vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje. Nejde teda o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Právny predchodca žalobcu ako dodávateľ zmluvnú pokutu so žalovaným ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je súčasťou formulárovej zmluvy. Právny predchodca žalobcu pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako dodávateľ

s poukazom na predmet podnikania (viď výpis z Obchodného registra na spoločnosť žalobcu a vymedzený predmet činnosti) a žalovaný vystupoval ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3,4 Občianskeho zákonníka). Spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ale aj úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky vopred pripravené dodávateľom bez toho, aby mohol podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah. Aj v tomto konkrétnom prípade žalovaný nemal možnosť podstatným spôsobom obsah predmetnej zmluvy ovplyvniť. Žalovaný ako spotrebiteľ si zmluvnú pokutu osobitne nevyjednal vzhľadom na jej splynutie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým podmienkam. K základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Z hľadiska posúdenia nekalých podmienok v spotrebiteľských zmluvách, Smernica Rady 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, si stanovila práve za cieľ vyvážiť faktickú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom pozitívnym zásahom štátu.

Zmluvné dojednania obsiahnuté v zmluve o poskytovaní verejných služieb, týkajúce sa zmluvnej pokuty považuje súd za neprijateľné zmluvné dojednania, ktoré spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. V prípade, že ide o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstojí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy. Preto by nemal byť v spotrebiteľskej veci už pri samotnom uzatváraní zmluvy prísnejšie alebo výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy, a to spotrebiteľ, teda výrazne v neprospech jedného účastníka zmluvy.

Tak, ako je dojednaná zmluvná pokuta v zmluve o poskytovaní verejných služieb, ju považuje súd za neprimeranú sankciu. Dodávateľ vôbec nerozlišuje situáciu, akú cenu služieb spotrebiteľ nezaplatí, t. j. či nezaplatí napríklad len cenu dojednaného mesačného poplatku alebo nezaplatí cenu v dôsledku prekročenia tejto sumy aj niekoľkonásobne vyššiu (v tomto smere dodávateľ až do prerušenia služby spotrebiteľa nijako neobmedzuje). Ďalším aspektom je aj samotná výška zmluvnej pokuty, ktorú súd považuje za neprimerane vysokú sankciu za nesplnenie povinností, ku ktorým sa zaplatenie zmluvnej pokuty dojednálo. Je pritom zrejmé, že žalobca odvíja právo na zaplatenie zmluvnej pokuty od nesplnenia povinností zaplatiť splatné faktúry za poskytnuté služby. Po vyčerpaní služieb v rámci zvoleného účastníckeho programu pritom dodávateľ už neposkytuje spotrebiteľovi služby za tak zvýhodnené ceny, ako je to v rámci dojednaného programu, preto zmluvná pokuta v tomto rozsahu pôsobí ešte neprimeranejšie. Zmluvná pokuta bola dojednaná len pre prípad nezaplatenia splatnej ceny za služby, resp. porušenia povinností upravených vo vymedzených článkoch dodatku, ktoré nesúvisia s predajom mobilného telefónu alebo iného koncového zariadenia, ktorým užívateľ prijíma služby. Prípadná predajná cena takéhoto koncového zariadenia a výška zľavy nemajú žiadny vplyv na posúdenie primeranosti zmluvnej pokuty.

28. V žiadnom prípade teda nemožno tvrdiť, že sa jedná o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie (cit. § 53 ods. 2). Žalobca ako dodávateľ zmluvnú pokutu so žalovanou ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách, či dodatkoch. Zmluvná pokuta, ktorá nebola individuálne dojednaná, lebo sa jedná o štandardnú typovú zmluvu, a ktorá spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, je v rozpore s ochranou práv spotrebiteľa, ako aj v rozpore s Chartou základných práv Európskej únie (čl. 98), podľa ktorého v záujme naplnenia jedného zo základných práv Európskej únie politiky štátov je zabezpečiť vysoký stupeň ochrany spotrebiteľa, a preto je potrebné využiť všetky efektívne prostriedky ochrany spotrebiteľa, aby sa zvyšovala dôvera spotrebiteľov v trh, aby neprimerané postupy spotrebiteľov na trhu nezaťažovali. Žalobca ako osoba podnikajúca na trhu elektronických komunikácií má odbornú prevahu nad spotrebiteľmi, ktorým svoje služby poskytuje, a preto možno od neho očakávať, že vo vzťahu k spotrebiteľom sa bude správať s náležitou odbornou starostlivosťou. Dojednaná zmluvná pokuta je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. V zmysle ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka je neplatná. Z neplatnej zmluvnej podmienky tak nevzniklo žalobcovi právo na plnenie a žalovanej povinnosť plniť. Pre posúdenie dojednania zmluvnej pokuty ako zmluvnej podmienky

v spotrebiteľskej zmluve z hľadiska jej neprijateľnosti nie je podstatné, či reálne dôjde k porušeniu povinnosti.

29. Súd poukazuje na právny názor vyjadrený v rozsudku Krajského súdu v Prešove vo veci 7Co/36/2015, cit.: „V danom prípade ako to vyplýva z obsahu spisu medzi účastníkmi bola uzatvorená štandardná formulárová spotrebiteľská zmluva. Uvedené je dôvodom k tomu, aby súdnej kontrole boli podrobené aj zmluvné dojednania majúce charakter podmienok spôsobujúcich značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Prítom by nemali byť žiadne pochybnosti o tom, že spotrebiteľ je slabšou zmluvnou stranou, či už z dôvodu neinformovanosti, alebo vyjednávacej pozície pri pokuse dosiahnuť zmenu už vopred naformulovanej zmluvy.“

30. Ďalej súd poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove z 25. 06. 2019, sp. zn. 15Co/5/2019, kde v bode 52 odvolací súd uviedol, že neprijateľná podmienka je neplatná ako taká, preto nemožno znižovať - moderovať neplatne dojednanú zmluvnú pokutu. Moderačné právo je možné používať výnimočne len pri mimoriadne tvrdom a neadekvátnom dopade zmluvnej pokuty, výhradne však len pri platných úkonoch. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na Rozsudok ESD vo veci C-618/10 Banco Espanol de Crédito SA/Joaquín CalderónCamino podľa ktorého, vnútroštátny súd nemôže zmeniť obsah nekalej podmienky uvedenej v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom a ak vnútroštátny súd konštatuje, že ide o takú podmienku, je povinný ju iba neuplatniť. Rozsudky ESD a ESĽP sú pre súd záväzné a tvoria súčasť materiálneho práva.

31. Na základe uvedeného súd má za to, že v danej veci dohoda o zmluvnej pokute pre neurčitosť je neplatná, preto súd žalobu v tejto časti zamietol.

32. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

V danom prípade bolo predmetom konania zaplatenie sumy 380,08 eur s príslušenstvom. V časti o zaplatenie sumy 298,19 eur súd žalobu zamietol. Vo zvyšnej časti súd žalobe čo do sumy 81,89 eur s príslušenstvom vyhovel. Úspech žalobcu v konaní tak predstavuje 21,55 % a úspech žalovanej predstavuje 78,45 %. Teda medzi pomerom úspechu žalobcu a jeho neúspechom, je rozdiel v jeho neprospech a žalovanej vznikol nárok na náhradu trov konania. Nakoľko si žalovaná náhradu trov konania neuplatnila, zo spisu jej žiadne preukázateľné trovy nevyplyvajú, súd rozhodol tak, že žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.